

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός/ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΤΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. Για τις απόψεις/σκόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Inclusive Growth: ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς

Στο φυσικό περιβάλλον, η ισορροπία, η αειφορία, η βιωσιμότητα απαιτούν την ποικιλοπλοΐα, τη διαφορετικότητα, την ισότιμη συμμετοχή στο γίνεσθαι όλων των παραμέτρων εκείνων που αποτελούν δομικά στοιχεία της φυσικής αλυσίδας. Αλλιώς χαλάει η ισορροπία, δημιουργούνται στρεβλώσεις, αναπτύσσονται περισσότερο άλλες παράμετροι εις βάρος άλλων. Μονοκαλλιέργειες καταστρέφουν την ισορροπία, απώ-

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

λειες οικοσυστημάτων καταστρέφουν σταδιακά όλο το φυσικό σύστημα μιας περιοχής. Οικονομολόγος δεν είμαι. Ασχολούμαι πάνω από 25 χρόνια όμως με τη στρατηγική της ανάπτυξης. Όσο περνούν τα χρόνια βλέπω να δημιουργούνται εντυπωσιακές "συμπτώσεις" των οικονομικών όρων, διεργασιών και προσεγγίσεων με το φυσικό σύστημα, τις έννοιες της αειφορίας, της ισορροπίας. Όλο και περισσότερο τα οικονομικά/αναπτυξιακά μοντέλα ψάχνουν "λύσεις" και προσεγγίσεις, στη φύση. Να, λοιπόν, άλλος ένας τομέας της "Βιομημητικής"!

Αυτό σκεφτόμουν ετοιμάζοντας ένα κείμενο για ένα συνέδριο που θα πάω σε λίγες μέρες και που αφορά "Inclusive Growth", στα ελληνικά "Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς". Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα Ηνωμένα Έθνη, οι διεθνείς οργανισμοί για την παγκόσμια ανάπτυξη, εδώ και λίγα χρόνια προωθούν αυτή την έννοια της ανάπτυξης, που χαρακτηρίζεται από τις ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στο οικονομικό γίνεσθαι, οικονομική ποικιλοπλοΐα (δηλαδή όχι στις οικονομικές μονοκαλλιέργειες που χαρακτηρίζουν τη νήσο μας), ανταγωνιστικότητα, πρόσβαση στις αγορές, και ένα κανονιστικό περιβάλλον χωρίς διακρίσεις. Πρόκειται για αναπτυξιακό μοντέλο μακροπρόθεσμο, με στόχο

τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, σε αντίθεση με τα περισσότερα βραχυπρόθεσμα μοντέλα ανάπτυξης, που οι στόχοι είναι κυρίως οικονομικοί και σε άμεση συνάφεια με το κέρδος, και όταν έρθει η ημερομηνία λήξεως καταποντίζεται το σύμπαν μιας χώρας, όπως έγινε και εδώ. Η "Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς" θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για να κατα-

στεί βιώσιμη η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Μιλούσαμε για το θέμα με τον καλό μας φίλο τον Γιάννη Φεσά, που είχε γράψει το άρθρο σε αυτή τη στήλη την προηγούμενη βδομάδα. Μου έστειλε λοιπόν ο Γιάννης το εξής σχόλιο/ερώτημα που δημοσιεύω γιατί είναι τόσο εύλογο:

"Διαπίστωσα ότι το φαινόμενο της κοινωνικής αποδοχής (και αποστρο-

φής) των επαγγελματιών διαποτίζει την κοινωνία και τη σκέψη μας ακόμα και όταν αντιμετωπίζουμε τόση ανεργία. Οι νέοι μας στέκονται στις ουρές ή κάθονται στα καφέ περιμένοντας μια θέση κάπου που το θεωρούν κοινωνικά αποδεκτό, αλλά δεν θα πάνε ποτέ εργάτες σε φάρμες ή εργοστάσια ανακύκλωσης. Η κοινωνία και το κράτος το βλέπουν αυτό με απάθεια.

Καλλιεργήθηκε στη νεολαία μας η αποστροφή προς κάθε μορφή χειρωνακτικής εργασίας, έστω και αν αυτή είναι μια τέχνη. Καλλιεργήθηκε και συντηρείται ακόμα η αποστροφή προς πάρα πολλά επαγγέλματα, ρόλους και ενσυχολήσεις. Στους νέους μας, πλην φυσικά κάποιων πολύ χαρακτηριστικών εξαιρέσεων ευτυχώς, κυριαρχεί η αποφυγή προς τα δύσκολα και τα κοπιαστικά. Το "καλά κόποις κτώνται" δεν έχει εμπεδωθεί όσο θα έπρεπε.

Για να υπάρξουν τεχνικές/βιομηχανικές δεξιότητες θα πρέπει να υπάρχει βιομηχανία! Στην Κύπρο την έχουμε σκοτώσει τόσο λόγω της έλλειψης πραγματικής πολιτικής όσο και λόγω χαμηλής ποιότητας διοικητικών αποφάσεων στον δημόσιο, τον πολιτικό και τον ιδιωτικό τομέα. Κάθε δραστηριότητα διατηρείται όταν υπάρχει ο σπόρος από την προηγούμενη γενιά. Δεκάδες δεξιότητες έχουν χαθεί διότι τα παιδιά μας απαξιώνουν (πολλές φορές με την ενθάρρυνσή μας) να μάθουν πρακτικές γνώσεις έστω και για χόμπι.

Αν οι πολιτικοί μας και οι προϊστάμενοι των διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών και τμημάτων θέλουν να κάμουν κάτι, ας ψάξουν να βρουν γιατί έχουμε μια αντιβιομηχανική πολιτική (φυσικά μη διακηρυγμένη) και γιατί υπάρχει η τεχνο-φοβία και ειδικά η χημειο-φοβία, βαθιά χαραγμένη στη σκέψη τόσο του κοινού πολίτη όσο και στο σύστημα των αδειοδοτήσεων όπως λειτουργεί στον τόπο μας".

Αυτές οι σκέψεις του Γ. Φεσά, είναι ενδεικτικές του δρόμου που πρέπει να διανύσουμε μέχρι να πετύχουμε ισόρροπη αναπτυξιακή πορεία, χωρίς αποκλεισμούς. Και βλέποντας και πάλι τα περισσότερα (τα πολύ περισσότερα!) "ώριμα" έργα που θα χρηματοδοτηθούν από τα διαρθρωτικά ταμεία να είναι τσιμέντα και πλατείες και δρόμοι (αχ, αυτό το Γραφείο Προγραμματισμού), αναρωτιόμαστε και απλά ευχόμαστε για το αναπτυξιακό μας μέλλον.

ΖΩ! ...σε έναν τόπο που βραβεύει!

Η Επιτροπή του Βραβείου Πρωτοποριακής Δημιουργίας Γιάννος Κρανιδιώτης και ο Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας - ΟΠΕΚ διάλεξε το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο ως νικητές του Βραβείου για το 2014. Το βραβείο το απένεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης. Η Αλεξάνδρα Ατταλίδου και ο Γιώργος Μαρκο-

πουλιώτης, επικεφαλής των δύο βραβευμένων φορέων, παρέλαβαν τα βραβεία τους σε μια ωραία και σεμνή τελετή στο σπίτι της Ευρώπης στη Λευκωσία. "Ο Γ. Κρανιδιώτης απέδειξε ότι μόνο με πίστη, όραμα, μεθοδικότητα και επιμονή μπορείς να αλλάξεις τον κόσμο" είπε στην ομιλία της η Αλεξάνδρα Ατταλίδου. Αυτές είναι και οι αρετές που χρειαζόμαστε στη νήσο, λέω εγώ. Άξιοι οι βραβευμένοι!

ΕΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

«Εκεί που η Ευρώπη συναντά τη Μεσόγειο»!

Ο Όμιλος Φίλων Καλών Τεχνών (ΟΦΚΤ) έφταξε την Gallery του: στα Λατσία, πίσω από το Ασμάτιον, ακριβώς απέναντι από την VW. Η πρώτη έκθεση που φιλοξενεί η Gallery έχει τον πολύ ποιητικό τίτλο "Εκεί που η Ευρώπη συναντά τη Μεσόγειο" και θα είναι ανοιχτή για την περίοδο 8 Μαΐου-30 Ιουνίου, Δευτέ-

ρα-Παρασκευή μεταξύ των ωρών 18.00-22.00. Στην έκθεση παρουσιάζονται 50 γλυπτά από 16 καλλιτέχνες που προέρχονται από 11 χώρες της Ευρώπης και Μεσογείου.

Τα έργα δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο σειράς συμποσίων γλυπτικής που οργάνωσε ο ΟΦΚΤ από το 2012 έως το 2015 στο εργαστή-

ριο του ομίλου στα Λατσία. Πραγματικά πήγα και εντυπωσιάστηκα! Υπέροχα γλυπτά σε έναν απρόσμενο χώρο.

ΕΛ

ΥΓ. Και όσοι θυμάστε τη Θρυλική Gallery του Χρήστου του Λανίτη στην οδό Ερμού στη Λευκωσία, πρόκειται για την... εικαστική της συνέχεια! Μην το χάσετε!